

Antiquae Lectionis Tomus ...

In Qvo Plvra Qvam XX. Antiqua monumenta, nunquam edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1602

XVII. De obitu Michaëlis Episcopi, & de signo campani.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64160](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64160)

penè destrueretur officijs. Cumq; diu huiusmodi castigatione attereretur, demum ad opus Dei in illo manifestandum, sub spe non confundenda ad sanctum Emmeramum defertur in cuna, infantibus magis eatenus apta quam viris. Cuius vehiculo vt ad altare testis peruentum, ibiq; aliquantisper est oratum, is qui cunulæ adhæsit vt pugio, repente robustus erigitur ac sistitur vt homo. Tum videntes qui aderant in nouo Martyris mirigerulo plenam staturam, resurrectionis ad instar generalis, proceram. In Ecclesia eiusdem testis immolabant DEO hostiam vociferationis secundum illud, quod Dauid ait: Vox exultationis & salutis in tabernaculis iustorum. *Psal. 117.* Cum quibus idem patronus noster dulcissimus, æterna pro exilio breui patria donatus & pro pondere laborum inæstimabile præmium fortitus, pro morte pretiosa inusitato genere Martyrij acquisita. In tuo Christe regno gloriatur corona, quam clucere facit specialis tui & proximi dilectionis gemma. Qua & nos, pro modulo nostro, insignitos vocationis hora humiliter petimus à te inueniri, cuius misericordia quæ bona sunt in cordibus verè fidelium non permittit sopiri, sed pleno perseuerantiæ fructu eorum facit opera finiri.

XVII.

Gloria Sanctorum Christo congregantium patres & fratres est valde reuerenda, ira quoq; omnimodis cauenda, patientia verò omni sexui seu ordini pertimescenda. Ad hos namq; dicit Dominus: Qui tangit vos, tangit pupillam oculi mei. Et in Euangelio: Qui vos spernit me spernit. Quæ tonitrua ab ipso cælorum throno procedentia, nec non terrificè mortalibus intonantia ad eò contemnit, heu, malè surda seculariū duritia, vt inhiantes ad Ecclesiarum seu pauperum res, hæreditatem Dñi diripiendo suam faciunt; immo

Esaï. 5.

* grassato.

Psal. 93.

immo se ac sua diaboli partem efficiant. Contra quos inuenitur maledictum per illud propheticum: Væ qui iungitis agrum ad agrum iniquè. E quibus nonnulli qui honestiores & continentiores videntur in factione huiusmodi, cum viderint aliquos ad ea, quæ parum tetigi perpetranda proclives, callide eos instigant: atq; vt his reculis tenacius adhæreant, sapius inculcant; peruicaciter se pollicentes eis apud Iudices futuros adiutores, nec non etiam si necessitas exigat coniuratores. Tum in se quodammodo quasi reuertentes, immo retrorsum ad malitiæ cryptas anfractuose diuertentes, eos pro tempore deserunt, quibus consilium iniquitatis dederunt, & se subdole ad hos, quorum bona prædæ vel rapinæ fecerunt patere, conferunt. vt pro mendacij silentio, seu veritatis venali testimonio apud incautos, muneribus dextras adimpleant, taliq; strofa, quod habere videntur à simplicioribus extorqueant. Cui tam grandi malo in plebeia turba modis milleis * crassato, Præfeti, & Comites, qui mederi debuerant & poterant, non solum obuiare ac resistere recusant, quin etiam ipsi hoc idem accumulunt, nec non omnem iustitiæ pulchritudinem, quantum in se, dedecorant, quo insatiabilem auaritiæ lacum non modo nequiter, sed etiam turpiter adimpleant. Pro quorum contumacia celeriter sternenda clamat Propheta, immo cum eo iniuste oppressorum vltionem postulat persona: Exaltare qui iudicas terram, redde retributionem superbis. Hanc igitur causam, non causam, sed pestem dicendam, id est, vt diabolica commisceantur humanis, & nihilominus humana præferantur diuinis, in tantum aliqui pro commodis affectant terrenis, quo adulationum liniammentis, siue alijs prauis consilij incitamentis, quibus ipsi abundant, pastores etiam Ecclesiæ tentent inficere, atq; gregis dominici arietes conentur lupos efficere. Quo-
rum

rum sytychias venenosas, qui nō obseruauerit, procul dubio vitæ periculum incurrit, quod in se satis est expertus MICHAEL REGINÆ ciuitatis Episcopus. Is atqui cum pro Episcopatu cuidam nepoti suo ab Imperatore postulando, palatij stationem petere decreuisset, xeniaq; quibus hoc se impetraturum sperabat, parauisset, persuasum est ei ab his, qui optabant apud Prineipes Ecclesiasticas venales fore dignitates, quatenus petitionē, quā facere vellent, thesauris Deo dilecti Martyris Emmerammi subornaret. Quos ille, consiliarijs consentiens reis & peruersis, prope die in natalitiū eiusdem testis, Domino suo subduxit, nec non ad Episcopalem villam, BERAHARTASHVSVN dictā, secum transduxit, quo suus eadē die comitatus pestifer confluxit. Ibi quoq; subitanea corporis percussus molestia, per extremam sortem vrgeri cœpit in mortem. Quam cum sibi turbidam & amarā sensisset imminere, atq; iam desperaret infra litem huius vitæ diutius consistere posse, vicedomno assumpto nec non militibus accitis in testimonium, cum aliquibus ministris, quis circa eum plus erat amoris quàm timoris, quorūq; familiaritati sedulo solebat inniti, affatus est verba huiusmodi: Cōtigit me aliquādo secus LICVM flumen sub Ottone Saxonigena Impatore primo graui interfuisse prælio. Vbi cum inter nostros atq; paganos accerrimè fuisset pugnatum, & Christo ppitio, à Christianis esset triumphatum, VNGRI meam abscidentes auriculam, gladijs ac spiculis inter cæteros me strauerant ac adæquauerant glebis. Ibi insperato raptus, ad salutem sensi beneficijs adesse patronum clementem, quem nunc timeo ob temeritatem peccati mei irascentem. Eia quæso fideliter agite quæ iniungo: Tollite hinc (vrinam nunquam ad malum, quod facere volui) mea sub certo numero integra viginti pallia consignata, & offerite ea quamuis ad magnitudi-

Michaelis Episcopi Ratisbon. auris abscissa prælio ad Licum, quo Otto M. Vngares vicit.

tudinem peccatorum meorum parua, magno & beato ad subueniendum cui voluerit Christi martyri Emmeram-
mo: reddetisq; illi reuerenter suorum partē thesaurorum,
quos insipiens ac minus cautus in sugillationē mei subtra-
xi eius honore feruitij. Calicem autem aureum, quem ope-
re ac forma satis vt opinor decenti eidē clarissimo testi pas-
sionum Christi patraui, cum his omnibus, quæ labiis disti-
nxi, super & circa ipsius altare ponetis, sicq; ex humilitatis
meæ legatione dicetis: MICHAEL ille peccator, homo
quamuis in sancta Ecclesia ordinis iure sacri particeps
fuerit nominis angelici, immeritum tamen & longe impa-
rem se perpendens tanti ministerii officij, seruus quoq;
tuus, beate Emmeramme, adoptiuus, sub ipsis pontificali-
bus infulis factus, in extremis etiam constitutus, erga re-
uerentiam tui deuotus, tibi hæc misit atq; remisit, nec non
vltimum spiritum trahens, animā cum corpore patrocini-
nio tuo comisit. Hæc verò facta & dicta cū non paucos con-
uenirent ac detererent, pro abusiue vtitata sanctorum in-
ter mortales negligentia, campanum quoddam quantitate
modicum, à legatis Episcopi cum aliis rebus in basilica pa-
troni nostri expositum, grande per os dicentium prædi-
cabat miraculum. Huius ergò cum Imperator * Otto se-
cundus aliquando apud S. Emmerammum audiret tinni-
tum singularem & præ cæteris magis sonorum, fertur di-
xisse, aut hoc, aut huic simile se velle habere. Qua occa-
sione prædictus Pontifex idem campanulū in via iussit trans-
portari secum, arbitrarus satis se facturum Principi obla-
tione cupiti. Quod postquam est de Martyris Ecclesia ela-
tum, vti comperimus per cuiusdam Presbyteri relatū, ad
DEI omnipotentis nutum immutatione soni factū est mu-
tum, nec vllius artificio aptari . . . . . Non est enim
speciosa laus in ore peccatoris, quod verū esse minime ne-

*Corrigo: Otto
primus. Vide
Notas.*

Ecl. xj.

go.

go, sed magis inde ne damner pauito. Est tamen aliquid quod mihi ad prædictas laudes etsi minus idoneo fiduciam dabit. Illud videlicet quod hi, qui sanctorum facta & dicta, utpote maiora charismata efficaciter æmulantur, arbores bonas cum pleno fructu imitantur; Illi verò, qui eadē aliis imposterum imitanda seu veneranda scriptis memoriæ tradunt, & nō adhuc faciunt, quæ dicunt, assimilantur arboribus, etsi nec dum fructum, tamē folia habentibus, in quibus spes est fruticelli ex benedictione diuina quandoq; futuri, secundum quod Ioannes dicit: Potens est Dominus de lapidibus istis suscitare filios Abrahæ. Horum quippe de numero misellus ego, sperans in omnipotentis Dei misericordia, quamuis vilissima esse malo arbuscula, folijs & cortice vestita, id est, verborum & actiue sollicitudinis ministra, quā ariditatis æternæ cū illis, qui nec dicunt nec faciunt, duplici maledictioni subiacere. Operetur ergò vnusquisq; , quod possit ex eo, quod de supernis accepit: sic enim magna magnis, parua paruis conuenire probantur. Ego quippe cum humilitate aggrediar laudes mei patroni scriptitare, nec non miracula Christi prædicare, quibus beatū Emmerammum testem suum fidelissimum euidenter & gloriose declarauit secū viuere & gaudere in regno cœlorū. Ibi quoq; cōstitutus, benigne, vt spero, prospicit in omnes, qui eū voce & actu pie venerantur, familiarius autē se inclinat, & intēdit ad seruos suos, q. sibi die noctuq; in loco sue requiæ famulatur, & illic Deū ac se cum commilitonibus sacrificio laudis honorare nō pigritantur, frequentātes iter quo salutare Dei ostenditur. Hoc siquidem itinere idē dulcissimus famulorum suorum patronus quodolim ardentissime questuit, abundantissime inuenit. Inuenit atqui locum Dño, tabernaculū Deo Iacob. Ad cuius edificatiōē tabernaculi iā aliqui dona quodāmodo solenniter offerebant opulenta,

Matth. 21.

Psalm. 134.

I 2

qui

Exod. 25.

qui præditi ingenio, sensu aureo, & sermone deargentato prænominati Martyris, ac in æternum nominandi testis vitam & gesta scripserunt, quibus geminas eius virtutum pulchra compositione interlucere fecerunt, sicque byssum intextentes, id est, puritatem sanctæ illius conscientie exponentes, peruenierunt usque ad purpuram, quæ nobilissima tinctio Martyrij eum prouexit ad palmam. Hanc è regione salutantes deuotione pari quidam viri disertissimi tractatus & sermones eidem adscripsere Martyri, nec non iterando laudes ipsius coccum bis tinctum obtulerunt mente sagaci, quem ille dum in hoc sæculo laborauit, vigilantissima præceptorum dominicorum executione præparauit, atque in nouissimo agone geminæ dilectionis exercitijs rubricauit. Quid multa? Diuites & potentes beato Emmerammo dederunt dono è copiarum cornu pleno, aurum, argentum, gemmas preciosas, purpuram & byssum, coccum bis tinctum & cætera ornamenta tabernaculo illius congruentia. Ego autem vltimus dominicæ scholæ discipulus, & ipse, domino volente, in ventre matris seruulus factus, paupertatis propriæ conscius, patrono non tantum meo, sed etiam omnium eum habere volenti, post antiphonas & responsoria, quæ ad laudes illius, non uti volui, sed sicut potui, deuotus, utcumque composui; & post illum, quem præterito anno de miraculis conscripseram libellum, diuersis occupationibus vix hoc fieri sinentibus, pro pilis captarum hunc sub * dialogo nunc offero librum. In quo mihi visum est operæ precium, memoriam facere virorum illustrium, VVOLEGANGI scilicet Ratisbonensis Episcopi atque RAMVALDI Abbatis eximij, qui multigena probitate Sedis huius Ecclesiam ornauerunt, locum istum bonis accumulauerunt, nec non hic plura rationabiliter atque laudabiliter constituerunt. His quoque vnâ, uti spero, cum sanctissimo Mar-

* Hec intelligenda de libro secundo, qui dialogo conscripsum est; non longe enim ab initio incipit dialogus.

S. VVolfgang.
S. Ramuuld.

Martyro annitentibus, ac pro fragilitate nostra preces pias fundentibus, quis scit si benignus propitiari dignetur dñs; & solita vsurus dicat gratia: O charitatis maximæ imitator specialissime, huius caraxatoris tui & tuorum tibi concedo salutem in æternum, Amen.

FINIS LIBRI I.

QVATVOR HOS VERSVS AN-
TISTES DAT HERIBERTVS.

DIVERSIS horis laudandi scripta laboris
*Legi, perlegi, crebro perlecta relegi,
Et nihil inueni vitium quod possit haberi.
Hoc tantum dico, tua tuque placetis amico.*

*Hæc tralatitia
videntur.*

ANNO DOMINI MCCCICV. REVEREN-
DVS IN CHRISTO PATER DOMINVS LVDVICVS
Venerabilis Abbas huius Ecclesiæ M.... Pater pau-
perum, corona monachorum & Venerabilis
Dominus ... Abbas suc-
cessit,

*Hæc alieno lo-
co posita,*

